

Не е възможно да се опише радостта на опълченците, когато стъпиха на родния си бръгъ. Тѣ припадаха на колѣнѣ, цалуваха земята, кръстиха се и възнасяха къмъ Всевишния горѣщи молитви и се поздравляваха единъ другъ.

Щомъ минахме Дунавъ, дружината тръгна по единъ тѣсенъ пѣтъ, който минуваше прѣзъ лозята. Този пѣтъ прѣдставляваше корито съ високи до 1—1½ аршина бръгове, прѣпълнено не съ вода, а до колѣни съ прахъ: по него бѣха минали почти всичките войски. Страните му бѣха обраснали съ живъ плѣтъ—търнакъ. Отъ неравността на пѣтя и отъ тъмнината войниците падаха на всека крачка.

Късно, прѣзъ нощта, опълчението се сирѣ на разстояние 2-3 километра отъ града на една полянка, на която и прѣкара останалата частъ отъ нощта.

22 Юний. Слънцето още не бѣше изгрѣло, когато дружините се дигнаха отъ полянката; 3 я дружина бѣше въ авангардъ. Минахме прѣзъ една, види се, искусствена тѣснина. Тя имаше не повече отъ 200—250 крачки дължина на 12—15 кр. ширина, а съвсѣмъ отвѣсните ѝ бръгове бѣха високи отъ 12 до 14 аршина. Отъ тѣснината вървахме вече къмъ юго-западъ, минахме прѣзъ с. Царевицъ, малко и небогато село и изведнѣжъ извихме къмъ югъ. Пѣтя водеше по една не по дълга отъ 2½—3 версти долина. На половината на пѣтя въ долината имаше чушма, отъ която, [безъ да се спира дружината, нѣкои отъ опълченците се напиха вода и си налѣха манерките.

На излизанieto отъ долината, срѣцнаха ни нѣколко челоуѣка—селени, които идяха съ бързи крачки и расправяха, че черкезите и баши бозуците били нападнали селото имъ, откарали добитѣка и щѣли и тѣхъ да исколятъ, ако не били избѣгали.

Отъ това мѣсто, гдѣто се свършваше долината, започваше се една вълнообразна равнина съ богати пасбища и нивя, а далеко напредъ се чернѣеше величествения Балканъ. Шосето отъ Свищовъ за Търново вървеше къмъ юго-истокъ, а дружините взеха направление къмъ юго-западъ по между селския пѣтъ.